

روزارزی اتاق بازرگانی تبریز/ داد فعالان اقتصادی استان از چالش‌های ارزی

«تخصیص ارز» واژه‌ای کلیدی در اقتصاد ایران است که حتی آوردن نامش نیز، رعشه به اندام فعالان اقتصادی می‌اندازد، اما هنر اصلی در این شرایط کشور، مقابله با ترس به جای فرار از آن است و اتاق بازرگانی تبریز، به عنوان نماینده واقعی بخش خصوصی، یک روز کامل در اتاق را به بررسی چالش‌های ارزی اختصاص داد و با برگزاری دو جلسه همزمان، یکی در خصوص چالش‌های واحدهای تولیدی معطل در صف ارز و دیگری کارگاه آموزشی بازخوانی دستورالعمل‌های رفع تعهد واردات و مشمولیت مابه‌التفاوت نرخ ارز، سعی کرد تا با طرح مجدد و چندین باره این موضوع، بار دیگر یادآوری کند که اقتصاد باید و باید اولویت اصلی باشد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، صبح روز سه شنبه 14 اسفند ماه، بحری پور؛ معاون ارزی بانک ملی با توجه به وجود سوالات و ابهامات متعدد بین فعالان اقتصادی در رابطه با دستورالعمل‌های رفع تعهد واردات و مشمولیت مابه‌التفاوت نرخ ارز، کارگاهی آموزشی برگزار و به تشریح ابهامات موجود در این زمینه پرداخت.

همزمان در گوشه دیگری از اتاق بازرگانی تبریز، اولین کارگروه احصا بررسی پرونده های معطل در صف تخصیص ارز، در راستای اجرای مصوبه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان با حضور مسئولین بانکی استان در اتاق تبریز تشکیل شد و طی آن نمایندگان بانک های استان به تشریح وضعیت موجود در رابطه با میزان تخصیص ارز پرداختند. این جلسه که به نوعی ارائه عملکرد بانک ها در خصوص میزان تخصیص ارز به واحدهای تولیدی و تجاری استان و ریشه یابی تاخیر در فرایند موجود محسوب شده و مقدمه ای برای آغاز تشکیل «کارگروه بررسی ثبت سفارش و تخصیص ارز با حضور مشترک بخش خصوصی و دولتی» بود.

در این زمینه به تاکید مددی، نماینده معاونت اقتصادی استانداری آذربایجان شرقی که در این نشست حضور داشت، مقرر شد، این کارگروه پس از تعیین نفرات اصلی از بخش خصوصی و دولتی تشکیل شده و مشکلات به صورت تخصصی تر در این کارگروه طرح و بررسی شود.

وی با اشاره به شرایط بین المللی، تحریم های ظالمانه و محدودیت های ناشی از آن در ورود ارز به کشور گفت: صف بندی برای تخصیص ارز، در این شرایط در عین حال که برای برخی از شرکت‌ها مشکل ساز شده است، فرصتی عادلانه برای دریافت تمامی اقشار به وجود آورده است.

مددی، ضمن ابراز خرسندی از ارتباط تنگاتنگ اتاق بازرگانی تبریز و استانداری آذربایجان شرقی، این همدلی و همراهی را موجب اعتلای صنعت استان دانست.

یکی از دلایل اهمیت تشکیل این جلسه، اثرات منفی ناشی از تاخیر در تخصیص ارز در اقتصاد ایران بود. به اذعان فعالان اقتصادی طولانی شدن فرآیند تخصیص ارز برای واردات کالاهای اساسی، تأمین نیازهای بازار را کند کرده و هزینه های واردات را افزایش می دهد و در مجموع اثرات منفی به همراه دارد.

از جمله چالش های فرآیند تخصیص ارز در ایران می توان به محدودیت منابع ارزی کشور به دلیل تحریم های اقتصادی و کاهش درآمدهای نفتی اشاره کرد. وجود بروکراسی و کاغذبازی های پیچیده در فرایند تخصیص، نیز یکی دیگر از چالش های اصلی است. هنگامی که کالاهای اساسی و مواد اولیه حیاتی با تاخیرهای طولانی وارد کشور می شوند، شرکت های ترخیص کالا نیز با مشکلات متعددی در روند ترخیص مواجه خواهند شد. همچنین تغییرات ناگهانی در قوانین و مقررات سیاست های ارزی که برنامه ریزی های مالی و عملیاتی فعالان اقتصادی را مختل می کند. از سویی به دلیل مشکلات تخصیص و تاخیر در تأمین ارز مورد نیاز، فرآیند ترخیص کالا به تعویق می افتد. این تاخیرات می تواند به افزایش هزینه های انبارداری و ترخیص منجر شود و واردکنندگان را با زیان های اقتصادی مواجه کند.

کمبود منابع ارزی و تاخیر در تخصیص باعث کاهش دسترسی به مواد اولیه و کالاهای اساسی شده و به صورت مستقیم بر بخش های تولیدی و صنعت فشار وارد می کند. یکی دیگر از تأثیرات تخصیص ناکافی و نامناسب ارز، افزایش قیمت کالاهای وارداتی است. ناگفته نماند، در برخی موارد به دلیل عدم شفافیت و نظارت کافی، برخی از افراد و شرکت ها از فرصت ها و خلاء های موجود در فرآیند تخصیص ارز سوءاستفاده کرده و با دریافت ارز دولتی، کالاهای غیرضروری و حتی لوکس را وارد می کنند.

در این شرایط با توجه به محدودیت های ارزی کشور، تخصیص ارز معمولاً با اولویت های خاص و بر اساس نیازها و شرایط اقتصادی انجام می شود، اما به گفته محمدنقی هنربر؛ رئیس اداره بازرگانی اداره کل صمت استان، این اولویت بندی باید بر اساس نیازهای اساسی کشور و همچنین تأمین نیازهای فعالان اقتصادی باشد، چرا که بخش عظیمی از محصولات تولید داخل، نیازمند تأمین مواد اولیه و ماشین آلات از خارج از کشور هستند و تاخیر در این فرایند، مشکلی به مراتب جدی تر از صف انتظار یک فعال اقتصادی است و تمام اقشار جامعه را تحت شعاع قرای می دهد. وی با تاکید بر اینکه از مهر ماه سال 1402، تقاضای زیادی برای دریافت ارز و همچنین دریافت کارت بازرگانی صورت گرفته است، دلیل این افزایش درخواست ها را مابه التفاوت نرخ ارز دولتی و ارز آزاد دانست.

هنربر گفت: در حال حاضر تجار می توانند در برابر صادرات خود، واردات انجام داده و از این محل، نیازهای خود را برطرف کنند، همچنین خرید و فروش ارز به مرکز مبادله از دیگر روش های دریافت ارز است.

وی تاکید کرد: ما باید به سازوکاری برسیم که فرایند دریافت ارز برای واحدهای تولیدی را تسهیل کنیم، همچنین امیدواریم فرایند تخصیص ارز شفاف سازی شود، تا واحدهای تولیدی در جریان کامل امور قرار گیرند.

لازم به ذکر است، طولانی شدن فرایند تخصیص ارز، مشکلات متعددی برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده و در این زمینه لازم است، دولت با اتخاذ تدابیر جدید، به جای اصرار بر ادامه روند فعلی، مسیر را برای فعالیت بخش خصوصی هموار کند و اتاق بازرگانی تبریز، تمام توان خود را برای حساس سازی، یادآوری و رفع مشکلات موجود به کار خواهد برد.